

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 224/03-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. apríla 2004 v senáte zloženom z predsedu Eduarda Bárányu a zo sudcov Ľubomíra Dobríka a Juraja Babjaka prerokoval sťažnosť J. P., L., zastúpeného advokátom JUDr. V. S., P., ktorou namietal porušenie svojho práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky Okresným súdom v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 97/99, a takto

r o z h o d o l :

1. Právo J. P. na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 12 C 97/99 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Prešov prikazuje vo veci sp. zn. 12 C 97/99 konať bez zbytočných prietáhov.

3. J. P. priznáva finančné zadost'učinenie vo výške 15 000 Sk (slovom pätnásťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Prešov p o v i n n ý mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Prešov je p o v i n n ý nahradiť J. P. trovy právneho zastúpenia vo výške 8 796 Sk (slovom osemtisíc sedemstodevät'desiatšesť slovenských korún) na bankový účet advokáta JUDr. V. S. do pätnástich dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. júla 2003 doručená s'ťažnosť J. P., L., (ďalej len „s'ťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. V. S., P., ktorou namieta porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa § 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Okresným súdom v Prešove (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 97/99.

Ústavný súd 15. októbra 2003 prijal s'ťažnosť s'ťažovateľa na ďalšie konanie pod č. k. III. ÚS 224/03-12.

Na výzvu ústavného súdu mu účastníci konania oznámili, že súhlasia s prerokovaním veci bez ústneho pojednávania. Z uvedeného dôvodu ústavný súd využil možnosť postupu podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a upustil od ústneho pojednávania, pretože vzhľadom na charakter veci, kde je rozhodujúci prehľad spisu, nemožno od ústneho pojednávania očakávať ďalšie objasnenie veci.

S'ťažovateľ vo svojom návrhu uvádza, že 8. apríla 1999 podal proti žalovaným H. S. (ďalej len „žalovaná v 1. rade“) a M. P. (ďalej len „žalovaná v 2. rade“) žalobu o vydanie

darovaných nehnuteľností okresnému súdu, ktorá je evidovaná pod sp. zn. 12 C 97/99. Okresný súd vytýčil prvé pojednávanie po 17 mesiacoch od podania žaloby (31. októbra 2000), a to až na základe urgencie právneho zástupcu žalujúcej strany z 9. júna 2000. Podľa sťažovateľa bolo toto pojednávanie bezdôvodne odročené na neurčito. Opätovné vytýčenie termínu pojednávania na 6. november 2001 nastalo po podaní ďalšej urgencie zo strany právneho zástupcu žalujúcej strany okresnému súdu 20. júna 2001. Pojednávanie bolo odročené na neurčito, pojednávanie 20. novembra 2002 sa nekonalo z dôvodu neúčasti právneho zástupcu žalovaných, ktorý svoju neúčasť ospravedlnil. Pojednávanie, ktoré sa malo konať 19. februára 2003, bolo odročené na neurčito z dôvodu odchodu sudkyne na Krajský súd v Prešove. Keďže podľa sťažovateľa nejde o zložitú vec z právneho ani skutkového hľadiska, navrhuje, aby ústavný súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že jeho právo uvedené v § 48 ods. 2 ústavy bolo v konaní pod sp. zn. 12 C 97/99 postupom okresného súdu porušené a zároveň, že porušovateľ je povinný sťažovateľovi zaplatiť 50 000 Sk do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia ako náhradu nemajetkovej ujmy.

Predseda okresného súdu sa na výzvu ústavného súdu vyjadril k sťažnosti stanoviskom doručeným ústavnému súdu 15. decembra 2003. Uviedol v ňom, že je pravdivé tvrdenie sťažovateľa, že žaloba evidovaná pod sp. zn. 12 C 97/99 bola podaná 8. apríla 1999 a prvé pojednávanie sa uskutočnilo 31. októbra 2000, pričom však sťažovateľ opomenul uviesť, že s podaním žaloby žiadal priznať oslobodenie od súdnych poplatkov, o ktorom bolo rozhodnuté 14. augusta 2000. Pojednávanie 31. októbra 2000 bolo odročené bez prejednania veci z dôvodu žiadosti právneho zástupcu žalovaných o jeho odročenie pre jeho práceneschopnosť. Z dôvodu odchodu zákonnej sudkyne na stáž na Krajský súd Prešov bola vec v januári 2001 prerozdelená do senátu iného sudcu, ktorý po naštudovaní spisového materiálu vytýčil termín pojednávania na 6. november 2001, keď boli vypočutí všetci účastníci okrem odporkyne v 2. rade, ktorá mala byť na návrh právneho zástupcu žalovaných vypočutá v mieste bydliska s ohľadom na svoj zdravotný stav. Z dôvodu očakávania návratu pôvodnej sudkyne zo stáže bolo pojednávanie odročené na neurčito a následne vec vrátená do senátu uvedenej sudkyne. Po zabezpečení listinných dôkazov bol termín pojednávania vytýčený na 20. november 2002. Ďalej predseda okresného súdu potvrdil pravdivosť vyjadrenia sťažovateľa, že toto pojednávanie bolo odročené z dôvodu

ospravedlnenia sa právneho zástupcu žalovaných na 19. február 2003. Termín pojednávania bol zrušený z dôvodu odchodu konajúcej sudkyne na výkon funkcie sudcu na Krajský súd Prešov a vec bola 15. apríla 2003 pridelená novému sudcovi, ktorý podľa predsedu okresného súdu koná bez prietáhov. S poukázaním na uvedené skutočnosti okresný súd konštatuje, že nedošlo k porušeniu ústavného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, a navrhuje, aby ústavný súd tento názor vyslovil aj vo svojom rozhodnutí.

II.

Ústavný súd na základe sťažnosti sťažovateľa, vyjadrenia predsedu okresného súdu a najmä spisu okresného súdu sp. zn. 12 C 97/99 zistil nasledovný priebeh a stav konania:

Žalobca (v konaní pred ústavným súdom sťažovateľ) doručil 8. apríla 1999 okresnému súdu žalobu o vydanie darovaných nehnuteľností s príslušenstvom voči žalovanej v 1. rade a žalovanej v 2. rade. Žalobu odôvodnil porušením dobrých mravov zo strany žalovanej v 1. rade a zároveň požiadal o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. K žalobe bolo priložené potvrdenie Mestského úradu Lipany o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch na oslobodenie od súdnych poplatkov a na ustanovenie právneho zástupcu v právnej veci, ako aj potvrdenie o výške starobného dôchodku sťažovateľa.

Okresný súd výzvou z 31. januára 2000 požiadal Mestský úrad Lipany o zaslanie správy o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch žalobcu v lehote 10 dní. Správa bola okresnému súdu doručená 8. februára 2000. Právny zástupca sťažovateľa doručil 12. júna 2000 okresnému súdu urgenciu týkajúcu sa vytýčenia termínu pojednávania s poukázaním na skutočnosť, že žaloba bola okresnému súdu doručená 8. apríla 1999 a po vyše roku ešte nebol stanovený termín pojednávania. Okresný súd priznal sťažovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov 14. augusta 2000 a stanovil termín pojednávania na 31. október 2000. Právny zástupca žalovanej strany faxom z 30. októbra 2000 ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní z dôvodu pracovnej neschopnosti. Pojednávanie 31. októbra

2000 bolo odročené na neurčito s tým, že právny zástupca žalovanej strany je povinný v stanovenej lehote predložiť vyjadrenie k žalobe, lekárske potvrdenie o pracovnej neschopnosti žalovanej strany a plnomocenstvo na zastupovanie. Súčasne bol vyzvaný Mestský úrad Sabinov, aby v stanovenej lehote predložil správu o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch žalovanej strany a ich povesti v mieste bydliska. Uvedené správy, potvrdenia a vyjadrenia boli okresnému súdu doručené v stanovenej lehote. Okresný súd zaslal 23. novembra 2000 právnomu zástupcovi sťažovateľa vyjadrenie žalovanej strany s odporúčaním, aby uvedený spor obe strany vyriešili mimosúdnou cestou.

Predseda okresného súdu v zmysle § 2 Spravovacieho poriadku dočasne pridelil 29. januára 2001 vec vedenú pod sp. zn. 12 C 97/99 na ďalšie konanie inému sudcovi, JUDr. B. Právny zástupca žalobcu doručil okresnému súdu 10. apríla 2001 vyjadrenie, že trvá na žalobe a urguje vytýčenie termínu pojednávania so zreteľom na prieťahy v konaní a pokročilý vek žalobcu. Dňa 20. júna 2001 bola okresnému súdu doručená opätovná urgencia sťažovateľa týkajúca sa vytýčenia termínu pojednávania. Dňa 20. augusta 2001 sudca stanovil termín pojednávania na 6. november 2001. Na pojednávaní vypovedali obe strany sporu okrem žalovanej v 2. rade. Súd opätovne odročil pojednávanie na neurčito a vyzval obe strany na predloženie návrhov týkajúcich sa dokazovania v lehote 7 dní.

Predseda okresného súdu v zmysle § 2 Spravovacieho poriadku pridelil 10. januára 2002 vec vedenú pod sp. zn. 12 C 97/99 na ďalšie konanie pôvodnej sudkyňi JUDr. G. Okresný súd požiadal 7. marca 2002 o zaslanie správy Psychiatrickú kliniku Prešov týkajúcu sa zdravotného stavu sťažovateľa a Okresný úrad v Sabinove o zaslanie priestupkového spisu č. j. 753(97-17)PRČE. Obe správy boli súdu zaslané v stanovenej lehote. Právny zástupca žalovanej strany požiadal vyjadrením doručeným okresnému súdu 26. marca 2002 o výsluch žalovanej v 2. rade v mieste bydliska s poukázaním na závažnosť zdravotného stavu žalovanej spolu s predloženou lekárskou správou. Sudkyňa okresného súdu vytýčila 19. júla 2002 termín ďalšieho pojednávania na 20. november 2002. Právny zástupca žalovanej strany ospravedlnil listom doručeným okresnému súdu 19. novembra 2002 svoju neprítomnosť zo závažných rodinných dôvodov. Pojednávanie 20. novembra

2002 bolo odročené na 19. február 2003 za účelom opätovného predvolania účastníkov a upovedomenia zástupcov.

Termín pojednávania 19. februára 2003 bol zrušený na neurčito z dôvodu odchodu sudkyne JUDr. G. na Krajský súd v Prešove. Opatrením predsedu okresného súdu z 15. apríla 2003 nastala zmena rozvrhu práce a spis prevzal sudca okresného súdu JUDr. B. Uvedený sudca predložil spis 22. mája 2003 predsedovi okresného súdu za účelom prešetrovania sťažnosti žalobcu. JUDr. B. požiadal 11. augusta 2003 právneho zástupcu žalovanej strany o zaslanie generálií ošetrojúceho lekára žalovanej v 2. rade, čomu bolo v stanovenej lehote vyhovené. Okresný súd 16. septembra 2003 požiadal o vyjadrenie ošetrojúcej lekárky žalovanej v 2. rade, či zdravotný stav menovanej umožňuje zúčastniť sa pojednávania na okresnom súde. Ošetrojúca lekárka sa v stanovenej lehote vyjadrila vo svojej odpovedi zamietavo. Sudca okresného súdu požiadal 18. novembra 2003 o poskytnutie služobného motorového vozidla na termín 16. január 2004 za účelom výsluchu žalovanej v 2. rade v mieste jej bydliska.

Výsluch 14. januára 2004 bol uskutočnený za prítomnosti splnomocneného koncipienta právneho zástupcu žalujúcej strany, sťažovateľ sa ospravedlnil s poukázaním na nepriaznivý zdravotný stav. Ďalší termín pojednávania bol stanovený na 1. apríl 2004.

III.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia jeho práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov. Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Len prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby neodstráni a nemôže odstrániť. Až právoplatným rozhodnutím, bez ohľadu na to, či vyznie v prospech alebo neprospech účastníka, sa vytvára právna istota. Preto na naplnenie ústavného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby všeobecný súd iba o veci konal a nerozhodol ju s účinkami právoplatnosti a prípadne vykonateľnosti svojho

meritórneho rozhodnutia. Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa naplní, ako to konštantne judikuje ústavný súd, až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadom svojich práv (II. ÚS 26/95, I. ÚS 10/98, I. ÚS 89/99 a ďalšie).

Sťažovateľ využil právny prostriedok, ktorého uplatnenie sa vyžaduje pred podaním návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, a podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu sťažnosti na opakované prietahy, ktoré boli okresnému súdu doručené 12. júna 2000, 20. júna 2001 a 20. mája 2003. Okresný súd vo svojej odpovedi 11. júna 2003 považoval poslednú sťažnosť za neodôvodnenú.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (II. ÚS 74/97, I. ÚS 70/98) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníkov súdneho konania a postup samotného súdu.

Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd bral do úvahy právny a skutkový stav veci. Predmetom konania je žaloba o vydanie darovaných nehnuteľností spolu s príslušenstvom. Napriek tomu, že ide o vec najmä fakticky pomerne zložitú, pri účinnejšom a dôraznejšom postupe okresného súdu, najmä čo sa týka uskutočnenia výsluchov žalovanej strany, by sa konanie urýchlilo. Skutočnosť, že žaloba bola okresnému súdu doručená 8. apríla 1999 a prvý jednoduchý úkon okresného súdu v danej veci – vyžiadanie správy o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch žalobcu od Mestského úradu v Lipanoch - sa uskutočnil až 31. januára 2000, t. j. po 10 mesiacoch, nemožno spájať s právnou alebo faktickou zložitou veci. V uvedenom období od 8. apríla 1999 do 31. januára 2000 obsahoval spis v tejto veci 10 strán (žaloba, plnomocenstvo, potvrdenie Mestského úradu v Lipanoch o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch na oslobodenie od súdnych poplatkov a na zastupovanie právnym zástupcom v právnej veci, správa pre ošetrojúceho lekára, výpis z listu vlastníctva, fotokópia darovacej zmluvy, rozhodnutie Okresného úradu Sabinov o zastavení konania vo

veci priestupku proti občianskemu spolunažívaniu). Vzhľadom na nízky počet strán spisu v uvedenom období ústavný súd nepovažoval za potrebné zohľadniť čas potrebný pre naštudovanie spisu. Skutočnosť, že sťažovateľ pripojil k žalobe potvrdenie o svojich osobných, majetkových a zárobkových pomeroch pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov a potvrdenie o výške starobného dôchodku ako jediného príjmu, umožňuje vysloviť aj domnienku (názor, predpoklad), či úkon okresného súdu z 31. januára 2000 nebol duplicitný, pretože aj na základe vyššie uvedenej prílohy k žalobe bolo možné posúdiť otázku oslobodenia sťažovateľa od súdnych poplatkov. Zároveň je potrebné uviesť, že skúmaný prípad je z hľadiska uvedených kritérií štandardným prípadom.

Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Z hľadiska uvedeného kritéria nemožno vysloviť záver, že sťažovateľ prispel k zdĺhavosti konania. Ústavný súd zistil, že sťažovateľ sa zúčastňoval pojednávaní osobne alebo prostredníctvom svojho právneho zástupcu, iniciatívne navrhoval vykonanie dôkazov, ktoré by prispeli k urýchleniu rozhodnutia vo veci, ako aj na všetky výzvy okresného súdu týkajúce sa predloženia požadovanej dokumentácie reagoval a požadované doklady predkladal v stanovenej lehote.

Tretím hodnotiacim kritériom, ktorým ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, bol postup samotného okresného súdu. Pri skúmaní skutočnosti, či v dôsledku postupu okresného súdu došlo k porušeniu vyššie uvedeného práva, ústavný súd zistil, že tomu tak je, a to bez existencie zákonnej prekážky. Ústavný súd zistil, že výsledkom postupu okresného súdu nie je ani po viac ako štyri a pol roku rozhodnutie vo veci samej. Pokiaľ ide o zbytočné prieťahy súvisiace s postupom okresného súdu vo veci, súd pri zisťovaní skutkového stavu nekonal plynulo a dôsledne. Žaloba týkajúca sa predmetnej veci bola okresnému súdu doručená 8. apríla 1999, pričom sťažovateľ spolu s ňou predložil aj potvrdenie o svojom jedinom príjme ako dôchodcu, pretože zároveň požiadal aj o oslobodenie od súdnych poplatkov. V období do 31. januára 2000 okresný súd nevykonal vo veci žiadny úkon, až vtedy okresný súd požiadal mestský úrad o zaslanie správy

o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch sťažovateľa. Pokiaľ ide o zbytočné prietahy v dôsledku nekonania okresného súdu, ústavný súd zistil, že k nim došlo v období od 8. apríla 1999 do 31. januára 2000 (10 mesiacov). V tomto časovom úseku okresný súd vo veci vôbec nekonal. Prvé pojednávanie vo veci bolo vytýčené až na 31. október 2000, t. j. 18 mesiacov po doručení žaloby okresnému súdu, pričom pojednávanie bolo z dôvodu ospravedlnenej neprítomnosti právneho zástupcu žalovanej strany odročené na neurčito. Okresný súd pridelený vec 29. januára 2001 z dôvodu odchodu zákonnej sudkyne inému sudcovi. Ústavný súd zistil, že od 29. januára 2001 do 20. augusta 2001 okresný súd vo veci vôbec nekonal, čo možno hodnotiť ako zbytočné prietahy (7 mesiacov).

Po opätovnej urgencii právneho zástupcu sťažovateľa doručenej okresnému súdu 20. júna 2001 sudca 20. augusta 2001 stanovil termín pojednávania na 6. november 2001. Toto pojednávanie bolo opätovne odročené na neurčito z dôvodu očakávaného príchodu zákonnej sudkyne zo stáže. Sudkyňa požiadala 7. marca 2002 o predloženie správ Psychiatrickú kliniku Prešov a Okresný úrad v Sabinove, ktoré mali prispieť k objasneniu veci. Správy boli súdu zaslané v stanovenej lehote 15 dní. Sudkyňa stanovila 19. júla 2002 termín ďalšieho pojednávania na 20. november 2002. Časový úsek od 15. marca 2002, keď boli správy doručené, do 19. júla 2002 ústavný súd hodnotí ako obdobie nekonania okresného súdu vo veci, v ktorom došlo k zbytočným prietahom (4 mesiace). Pojednávanie 20. novembra 2002 bolo odročené z dôvodu neprítomnosti žalovanej strany a ďalšie pojednávanie stanovené na 19. február 2003 bolo zrušené 10. februára z dôvodu odchodu zákonnej sudkyne. Vec bola opatrením predsedu okresného súdu pridelená inému sudcovi 15. apríla 2003. Obdobie od 10. februára 2003 do 20. mája 2003, keď sudca predložil spis predsedovi okresného súdu za účelom prešetrenia sťažnosti žalobcu, ústavný súd hodnotí ako obdobie, v ktorom nebol zo strany súdu vykonaný žiadny úkon, ktorý by prispel k ďalšiemu objasneniu veci.

Ústavný súd postup okresného súdu v uvedených obdobiach vyhodnotil ako konanie, v ktorom došlo k zbytočným prietahom zo strany okresného súdu v celkovej dĺžke dvadsaťjeden mesiacov, a zároveň ako konanie, ktoré nesmerovalo k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa, na čo možno poukázať aj skutočnosťou, že dosiaľ nebolo v predmetnej

veci rozhodnuté. Na základe týchto dôvodov ústavný súd dospel k názoru, že bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, tak ako mu ho zaručuje čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv a slobôd vzniklo nečinnosťou, môže ústavný súd prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

IV.

Pretože ústavný súd rozhodol o porušení práva sťažovateľa, zaoberal sa aj jeho žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha“. Z ustanovenia § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde vyplýva, že primerané finančné zadosťučinenie má povahu náhrady nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch. V konkrétnych okolnostiach danej veci vidí ústavný súd nemajetkovú ujmu sťažovateľa v jeho pretrvávajúcom pocite neistoty vyplývajúcej zo situácie, keď ani po dlhom časovom úseku od podania jeho žaloby nie je isté, či mu darované nehnuteľnosti budú vrátené, ako aj pocite neistoty, či sa z dôvodov vysokého veku a nepriaznivého zdravotného stavu dožije vynesenia rozsudku.

Právny zástupca sťažovateľa bol 23. marca 2004 vyzvaný, aby v stanovenej lehote oznámil, či si uplatňuje trovy konania pred ústavným súdom, a zároveň ich vyčíslil. Právny zástupca vo svojej odpovedi doručenej ústavnému súdu 29. marca 2004 vyčíslil trovy konania na dva právne úkony po 4 270 Sk a režijný paušál dvakrát 128 Sk. V súlade

s ustanovením § 36 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom uhrádza účastník zo svojho. Na základe ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktorý zakotvuje výnimku z tejto zásady, ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia, pretože ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľa bolo porušené, a teda mal vo veci úspech.

Pri výške náhrady trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z ustanovenia § 13 ods. 8 vyhlášky č. 136/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 163/2002 Z. z.“), ktoré upravuje výšku odmeny za zastupovanie pred ústavným súdom, ak predmet sporu nie je ocenený peniazmi, odmena za jeden úkon je jedna tretina výpočtového základu. Predmetom konania pred ústavným súdom je ochrana základných práv a slobôd, ktorá nie je ocenená peniazmi.

Podľa § 1 ods. 3 vyhlášky č. 163/2002 Z. z. výpočtovým základom na účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka.

Vzhľadom na skutočnosť, že dva úkony právnej služby boli zrealizované v roku 2003, ústavný súd vychádzal pri týchto úkonoch z oznámenia Štatistického úradu Slovenskej republiky, podľa ktorého za prvý polrok 2002 bol priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky 12 811 Sk, preto ústavný súd priznal náhradu trov za dva úkony právnej pomoci, každý v hodnote 4 270 Sk. Ústavný súd rozhodol aj o priznaní náhrady výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu podľa § 19 ods. 3 vyhlášky č. 163/2002 Z. z., t. j. 128 Sk.

Podľa takto určených kritérií je správny výpočet trov v sume 8 796 Sk, ktoré ústavný súd zaviazal uhradiť právnemu zástupcovi sťažovateľa okresný súd.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. apríla 2004